

Motion till riksdagen

1989/90:T807

av Görel Thurdin (c)

Örnsköldsvik som teleförsökskommun i norr

När nu televerkets alla monopol slopats och verket ska redovisa 65 % soliditet, vara affärsinriktat och årligen visa på god lönsamhet, vad händer då med investeringarna i en kommun som Örnsköldsvik? Koncentrerade större städer kan naturligtvis lätt visa att investeringarna blir mer lönsamma än i Örnsköldsvik.

Televerket bör ha ambitioner även vad gäller Norrland. Det vore intressant att se effekterna av tidigareläggning av investeringar i Västernorrlands län, så att bättre telekommunikationer erhöles till och från hela länet. Målet skulle kunna vara att heltäckning skulle råda 1992.

Om televerket tvivlar på möjligheterna till en sådan satsning, bör i vart fall en satsning göras i en hel kommun med stort geografiskt område och därmed representativ för norrländska förhållanden. Jag anser att Örnsköldsvik skulle vara en utmärkt försökskommun i detta hänseende. Det är en geografiskt omfattande kommun med långa avstånd in i inlandet. Kommunen innehåller både stad och större tätortsområden, men också mindre tätorter på landsbygden och även stora områden med endast små bebyggelsekoncentrationer.

I Örnsköldsvik finns områden med dåliga kommunikationer och bra kommunikationer. Där finns antagligen 40-talsnät med s.k. överhörning, dvs. en abonnent kan inte tala utan att andra röster hörs eller att andra kan lyssna. Där finns gamla liksom nya växelstationer. Där finns modern teknik i form av AXE, men endast i begränsad omfattning.

Örnsköldsvik kan liknas vid ett norrländskt "Gnosjö". Där finns stora massaindustrier och verkstadsindustrier, men också en stor mängd småföretag med exportprodukter, med legotillverkning osv. Näringslivet är mycket aktivt, men hindras många gånger genom en otillräcklig service i form av telekommunikationer.

I dag kan hela världen enkelt nås med rätt kommunikationssystem. Det borde för ett företag i Sverige inte vara ett hinder att det är beläget ute i glesbygden. Det vore ett oerhört intressant projekt att kunna utvärdera betydelsen av en fullständig utbyggnad i en kommun som Örnsköldsvik.

Staten har ett regionalpolitiskt ansvar. Det har riksdagen slagit fast för länge sedan. Teleinvesteringspolitiken rymmer många svåra bedömningar, där det inte är helt lätt att säga vad som är bäst och mest realistiskt. Det är därför som jag anser det vara så viktigt med ett försök i Örnsköldsvik.

Televerket anser att all gammal utrustning borde bytas ut. På lång sikt är detta lönsamt.

Mot. 1989/90
T807

Försök borde också göras att stimulera fram servicecentraler på ett antal orter runt om i hela Örnsköldsviks kommun. Kommunelsentrum som Bredbyn och Trehörningsjö är naturliga platser där avancerade telekommunikationer kunde göras tillgängliga genom datastugor, överföring av rörliga bilder med god kvalitet osv. Realismen i idéerna kring servicecentraler ökar om man finner det möjligt att få samverkan lokalmässigt med andra offentliga verksamheter som exempelvis posten och försäkringskassan, banken osv. Kanske också sjukvården kan kopplas in i sammanhanget. Kanske samordning med café- och samlingslokaler. Biblioteket kunde bli plats för datautbildning och kulturservice. Det finns många liknande orter i Örnsköldsvik, där den här utvecklingen vore möjlig. En utveckling med hopp om en framtida utveckling.

Jag tycker att de här visionerna är tillräckliga för att åskådliggöra det fina med ett sådant här försök. Jag anser därför att Örnsköldsvik borde få möjlighet att bli Norrlands teleförsökskommun.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Örnsköldsvik som teleförsökskommun i norr.

Stockholm den 25 januari 1990

Görel Thurdin (c)